

Guds sande nåde

Der er få ord, der høres så ofte i kristne forsamlinger, som ordet *nåde*. Men fordi ordet lyder, er det ikke dermed givet, at Guds folk ved, hvad de taler om. Ordet *nåde* er nemlig et ord med et guddommeligt indhold, og det guddommelige ligger højt over vore begreber. Den omstændighed, at ordet *nåde* lyder ved hvert eneste kristent møde og enhver Gudstjeneste, kan snarere tyde på, at man ikke kender nåden, som den i sandhed er, thi hvis man gjorde det, ville man føle, at den er for hellig og ophøjet til at nævnes så ofte og så selvfølgelig.

Efter besættelsen blev der afsagt adskillige dødsdomme over landsforræderne her i landet. Når Højesterets præsident havde forkyndt dødsdommen for den domfældte, havde denne kun det ene håb, at kongen ville benåde ham. Alle dødsdømte fik lov til at søge benådning hos kongen, og en del af dem fik også dødsstraffen nedsat til fængselsstraf på livstid.

Er dette eksempel fra efterkrigsårene et talende billede på den nåde, Skriften forkynder?

Nej, som altid når man slutter fra et menneskeligt forhold til det guddommelige, står man i fare for at drage nogle konklusioner, der forvansker det guddommelige, svækker det og berøver det dets forløsende kraft.

Første misforståelse

Når en dødsdømt søgte kongen om nåde, blev der altid anført grunde, der kunne *motivere* en benådning, med andre ord de forhold og omstændigheder, der i nogen grad kunne undskylde hans forbrydelse – f.eks.: den dødsdømte var blevet provokeret til at handle som han gjorde – eller han havde fra ungdommen lidt af mindre-værdskomplekser og havde under besættelsen ladet sig friste til at hævde sig og var derfor gået i besættelsesmagtens tjeneste – eller noget tredje.

Enhver kongelig benådning kunne således *motivere* med en eller anden grund, der i nogen grad formindskede den dømtes skyld. Der var derfor aldrig tale om ren nåde. Nåden var ikke absolut, men tilpasset den menneskelige opfattelse af retfærdighed, som heller ikke er absolut.

Den guddommelige benådning har en anden karakter og har i sit væsen intet til fælles med den kongelige, menneskelige nåde. Ingen af os kan anføre en eneste grund til, at Gud den Almægtige skulle vise os nåde, thi Gud er i modsætning til konger og jordiske øvrigheder hellig i absolut betydning og lytter ikke til nogen undskyldning af synd.

Hans nåde er aldeles umotiveret. Den er hans frie gave, som han ikke er nogen skyldig. Skulle nogen formaste sig til at undskylde sin synd for dermed at give Gud en eller anden grund til at benåde ham, bliver han afvist, og skulle han henvises til sin »oprigtighed« eller »helhjertethed« eller »gode gerninger«, hjælper det ikke i mindste måde, tværtimod!

Den, der benådes af Gud, finder aldrig noget støttepunkt hos sig selv derfor. I Guds nådes lys finder han ikke en eneste undskyldning for sin synd. Guds nåde gør ikke hans skyld mindre, snarere større!

Guds nåde er et lige så skarpt lys som Guds sandhed. I det lys bryder mennesket sammen under sin skyld, slår sig for brystet og er ikke i stand til at bede nogen mere »åndelig« bøn end tolderens: »Gud, vær mig synder nådig!«

Således ydmyger Guds nåde et menneske helt ned til nulpunktet.

Anden misforståelse

Guds nåde er ikke som den menneskelige nåde en relativisering af den dømtes skyld og medfører derfor hverken en ophævelse eller en formindskelse af straffen. Dommen må eksekveres, retfærdigheden må ske fyldest og kan ikke tilsidesættes, thi Guds hellighed og retfærdighed er *absolut* i modsætning til den menneskelige retfærdighed, der er relativ og derfor kan bøjes efter omstændighederne.

Men Guds retfærdige straf, dødsdommen i al dens gru, *fuldbyrdes på vor Frelser*.

Derfor er den guddommelige nåde så hellig og så kostbar. Det kostede ikke kong *Frederik* noget at benåde en dødsdømt landsforræder. Men Guds nåde har kostet Ham så meget, at vi aldrig kan fatte det. Når vi betragter vor blødende Frelser hængende på sit kors og ikke haster bort, fordi synet er så forfærdeligt og ydmygende, da aner vi en lille smule om prisen for Guds nåde.

Den kan vi aldrig modtage som en selvfølge. Den forkynder os jo, at Gud har lidt ubeskriveligt for at kunne benåde os. Ja, den åbenbarer os, at Han, den Hellige, har ydmyget sig ned under os for at kunne skænke os sin hellige, kostbare, rene, guddommelige nåde.

Hvem kan tage ordet *nåde* i sin mund, som var det en selvfølge? Føler vi ikke snarere, at vi med vore urene læber ikke er i stand til at udtale det ord ret?

Guds hellige retfærdighed er *absolut*. Aldrig ser han igennem fingre med vor synd – aldrig smiler han forstående ad den og undskylder den med en venlig bemærk-

ning – aldrig nedskriver han sin retfærdighed til vort niveau. Derfor kan han ikke vise nåde. Han må vise og udøve retfærdighed i overensstemmelse med sin egen hellighed – og det gør han, idet han giver sin Søn, den elskede, hen til korsets gru og skam – ja, han viser retfærdighed, så (jeg taler menneskeligt) hans eget hjerte brister under smerten og lidelsen!

Således er nåden og retfærdigheden eet og det samme hos Gud! Nåden tilsidesætter ikke retfærdigheden, og retfærdigheden sætter ikke en grænse for nåden. Begge er *absolutte*, og begge er absolut *hellige*. Men vi forkluder det, vi trækker det ned og forvansker det, så det nærmest bliver populært og selvfølgelig!

Tredie misforståelse

Den dødsdømte, der havde modtaget den kongelige benådning, måtte, når han havde udstået sin fængselsstraf (livstidsfanger blev løsladt efter en række år), klare sig selv. Han havde modtaget nåde, men var ikke gjort afhængig af nåde for resten af sit liv. Når han blev fri, måtte han hjælpe sig selv. Kongens nåde var således en hjælp til selvhjælp. Den benådede havde ikke mere med kongen at gøre.

Således synes mange kristne også at opfatte Guds nåde. De begrænser den til, at Gud forlader dem fortidens synder – derefter er initiativet deres eget!

Nu siger Guds ord imidlertid, at *hans nåde er ny hver morgen* (Klages. 3,23). Dermed forkyndes det mig, at jeg *hver dag* er i behov af Guds nåde fra dagens begyndelse om morgenen. Hvor Guds sande nåde hersker, binder den mig til Ham i et inderligt *afhængighedsforhold*. Og dette afhængighedsforhold bliver mit livs indhold!

Det skyldes, at Guds mægtige nåde fra begyndelsen er en *guddommelig, nyskabende kraft*. Den benåder ikke gamle Adam, vort gamle menneske, men fører ham til korset. Ingen kan modtage Guds sande nåde og forblive den, han nu engang er. Han oplever tværtimod, at han hører hjemme på Kristi kors – men også (hvem fatter det dyb af nåde) er med i Kristi opstandelse, hvorved han fødes til et nyt liv som et *nyt* menneske – han oprejses fra sit liv i synd og overtrædelse til et liv i Guds Ånd.

Dette nye menneske har kun sit liv i Guds nåde, d.v.s. i Kristus Jesus, som er hans liv. »At leve er mig Kristus,« sagde *Paulus*, og jeg håber, vi siger det samme og finder ny nåde hver morgen til at leve, ikke os selv, men Kristus.

Således er Guds nåde det modsatte af

hjælp til selvhjælp – den er hjælp til ikke at hjælpe sig selv, men forblive helt afhængig af Kristus.

Guds nåde er enheden af hans uopgivelige retfærdighed og uopgivelige kærlighed. Således er den enheden af hans dom og hans barmhjertighed. Den er åbenbaret til fulde i Kristus, vor Frelser og Herre.

Derfor frelser Guds nåde os *ved at føre os ind under Kristi herredømme*. Den gør os afhængige af Ham, vort hoved, i eet og alt. Og denne afhængighed er vor salighed og sande frihed.

Derfor skal den benådede ikke finde på noget at gøre for Gud, og, når han har fundet på det og sat det i værk, bede Gud om i sin nåde at velsigne det. Han har jo løsrevet sig fra Guds herredømme og er faldet tilbage i sine egne tanker, meninger, gode ideer og planer, hvilket desværre er store dele af kristenhedens kendetegn.

Man vil tage Guds nåde til indtægt for sine egne planer. Det lykkes imidlertid aldrig. Hvor gode planerne end er, så forbliver Gud dog Gud og lader sig aldrig inddrage i mands vilje, køds vilje og blods vilje. En dag lader han alt sådant bryde sammen, for at han kan vise de involverede sin sande nåde. Thi hans nåde forudsætter vort *nulpunkt!*

Derfor er vor plads *altid* ved vort nulpunkt, hvor vi forbliver i absolut afhængighed af Ham. Kun således forbliver vi i Hans mægtige nåde, der viser os, hvad Han vil, og skænker os kraft og visdom til at gøre det. *Paulus* kalder det at »vandre i geminger, som Han forud har lagt til rette«.

Ved nulpunktet lytter vi ikke først og

fremmest til gode argumenter for og imod, men til Hans røst.

Ved nulpunktet kan vi slet intet gøre af os selv, men kun, hvad Han viser os.

Ved nulpunktet er vi afmægtige, men Han er vor kraft.

Ved nulpunktet er vi intet, *har* intet og *kan* intet af os selv – Han er vort liv, vor visdom og styrke.

Det er Guds sande, vidunderlige nåde, der fritager os fra alt det komplicerede og leder os ad en jævn vej for Hans åsyn.

Guds nåde er en *hemmelighed*, som stadig må åbenbares os – ellers synker vi uuhjælpeligt ned til vor egen opfattelse af, hvad nåden er.

Fjerde misforståelse

Der er mange, der i dag forkynder, at Guds nåde fritager os fra alt det i livet, der er svært, f.eks. fattigdom og legemlig trængsel. De mener, at Gud i sin nåde bekræfter gamle Adam i hans krav til tilværelsen.

Guds nåde gør os salige, men saligheden består i, at Guds vilje sker, ikke i, at mennesket får sin vilje.

Får Gud sin vilje i dit liv, leder den dig ikke til verdens gunst, men til dens had, thi verden ligger i den Onde og hader Guds vilje. Ligesom Guds nåde er en for os ubegribelig enhed af absolut retfærdighed og absolut kærlighed, er saligheden en ubegribelig enhed af glæde og modgang, forfølgelse og tab. Saligheden opleves stærkest, hvor der ikke forekommer nogen menneskelig grund til den.

Hvor Guds nåde hersker, priser vi os »lykkelige over vore trængsler« (Rom. 5,3) og beder os følgelig ikke først og

fremmest fri for dem eller fri af dem, men om, at Guds fuldkomne vilje må ske.

Hånes vi for Kristi navns skyld, er vi salige, thi herlighedens Ånd, Guds Ånd, hviler over os (1. Peter 4,14). Derfor forbinder apostelen *al nådes Gud* med en *kort tid af lidelser for os* (kap. 5,10). Sådan er Guds sande nåde.

Den er det modsatte af, hvad mennesket forstår ved nåde. Lad os ikke slutte fra vore tanker til Guds!

Nådestolen

Skal vi frelses fra vor egen opfattelse af, hvad nåden er, må vi hver dag i Ånden være der, hvor Guds nåde *åbenbares* os, og hvor den derfor er ny hver morgen – det er ude på *Golgata*.

Luther taler om Guds *nådestol* (Rom. 3,5), men det er ikke en genstand, vi ser og kan fly hen til – det er vor Frelser, fremstillet i sit blod i ufattelig pine på det rå kors.

Der oplever vi vort *nulpunkt* – og kommer aldrig bort derfra.

Der kommer vi ikke med noget forslag om, hvordan vi nu bedst og mest »effektivt« kan tjene ham – vi søger kun eet: hans vilje og vej, at vi kan finde nåde til at følge Ham!

Dommen i hele dens alvor er over os derude ved korsets fod og *nåden* i hele dens vælde er over os!

Dog, lad mig ikke søge at forklare mere – det er mig for stort, for helligt, for rent – lad os hellere sammen anråbe Gud om nåde til at kende hans nåde så inderligt, at vort liv forvandles til pris for hans nådes herlighed!

Sandhed og kærlighed

Der er få ord, der høres så ofte i kristne forsamlings, som ordet *kærlighed*. Men fordi ordet lyder, er det ikke dermed givet, at Guds folk ved, hvad de taler om. Ordet *kærlighed* har et guddommeligt indhold, og det guddommelige ligger himmelhøjt over det jordiske.

Var Kristus kærlig?

Ja, svarer alle med overbevisning i stemmen, og svaret er rigtigt. Men fordi man svarer rigtigt, er det ikke dermed givet, at man forstår, hvad man har svaret rigtigt på.

Engang – han var tolv år – blev drenge *Jesus* tilbage i *Jerusalem*, da hans forældre drog derfra. Han spurgte dem ikke, om han måtte få lov til at blive tilbage i byen, og vakte derfor bekymring og frygt i dem, da de, to dages rejse fra byen op-

dagede, at han ikke var med. Da de endelig fandt ham, sagde hans *Moder* til ham: »Barn, hvorfor gjorde du sådan imod os? Se, din Fader og jeg har ledt efter dig med smerte!« Men han sagde ikke: »Tilgiv mig – det er jeg bedrøvet over,« og han faldt ikke sin Moder om halsen, men sagde: »Hvorfor ledte I efter mig?« Var det kærligt? Mon du i den situation straks ville have sagt ja til, at Jesus er så kærlig? Han sagde også: »Vidste I ikke, at jeg altid bør være i min Faders hus?« Det var altså ham, der bebrejdede dem noget og afviste Marias bebrejdelse! Mon du ikke i det mindste ville have tænkt: det er nu en underlig kærlighed!

Ved brylluppet i *Kana* i *Galilæa* var Jesu Moder med. Da vinen slap op siger hun til ham: »De har ikke mere vin.« Hvordan svarer han hende? Du siger jo, at

han er så kærlig, og det er rigtigt, men mon du i den situation ville have oplevet hans svar som så kærligt, så kærligt? Med uhyre skarphed siger han til sin kære Moder: »*Kvinde! lad mig i fred*« – han siger ikke engang »Moder« til hende, heller ikke »Kære Moder« og slet ikke »min kære lille Moder« – det havde været mere kærligt, ikke sandt – mon ikke du var blevet såret, hvis han havde talt til dig på lignende måde? Hvad mon Maria følte, da han afviste hende og kaldte hende »kvinde«? Og da han til sin egen Moder sagde: »Lad mig i fred,« mon der da ikke gik et sværd igennem hendes hjerte?

Da den tiltalende og sympatiske fari-sæer Nikodemus kom til Jesus om natten og sagde, at ingen kan gøre de tegn, Jesus gjorde, uden at Gud er med ham, synes du da, han fik en kærlig modtagelse? Var

Herren ikke snarere afvisende, da han til denne positive indledning ikke knyttede et eneste imødekomende ord, men sagde: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny«. Senere i samtalen sagde Jesus: »Er du en lærer i Israel og forstår ikke dette?« Er vi ikke mere kærlige end Herren, når vi »kærligt« og »nænsomt« og »hensynsfuldt« og »ydmigt« undlader at komme med sådanne kritiske ord? Hvad mener du?

På et bestemt tidspunkt begyndte Herren at give sine disciple til kende, at han skulle gå til Jerusalem og lide meget ondt af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og dræbes, men opvækkes på den tredje dag. Da tog Peter ham til side og sagde: »Gud bevare dig, Herre. Sådant må det ingenlunde gå dig!«

Hvis jeg nu spurgte: »Var Peter ikke overordentlig kærlig, da han tog Herren til side og ville skåne ham fra al den ulykke?« hvem ville så sige: »Nej?«

Du ved, hvordan beretningen fortsætter, derfor ved du, at du skal svare *nej* på mit spørgsmål – men det *nej* er ikke dit eget – det er et *tillært* nej, som du aldrig ville benytte i en tilsvarende situation!

Hånden på hjertet: du og jeg synes, Peter viser sand kærlighed, thi hvad han gør, svarer til vor opfattelse af, hvad der er kærligt, og hvad der ikke er det.

Herren, som du så rigtig betegner som kærlig, svarer den kærlige Peter: »Vig bag mig, satan!« Det er et forfærdeligt svar kan du øjne nogen kærlighed i det?

Jesu svar er frastødende – var det nødvendigt at bruge så voldsomme ord?

Kunne Herren ikke have mildnet sit svar med f.eks. at sige: »Kære Peter, du mener det sikkert godt, men nu skal du høre: dine ord gør det sværere for mig at fuldbyrde min gerning?«

Han risikerede jo at støde Peter fra sig for stedse. Sådant er kærligheden da ikke?! Jo, sådan er Herren!

Om Jesu ord til Peter ville de allerfleste sige: »Det var hård tale!« Mon ikke man i dag med vort høje sproglige niveau ville sige, at det var »skrappt«?

Herren bespiste engang fem tusinde

med nogle få brød og fisk, og de var såre begejstrede – men det endte med, at de sagde: »Han fører en hård tale. Hvem kan holde ud at høre på ham!« De savnede med andre ord kærligheden hos ham – der var for lidt kærlighed i hans ord!!

Der var mange jøder, der kom til tro på ham, men de syntes ikke, han behandlede dem tilstrækkeligt hensynsfuldt og kærligt, fordi han sagde til dem, at de var syndens trælle og havde djævelen til fader. Var det ikke provokerende? Det endte med, at de ville stene ham. Kunne han ikke have undgået det ved at vise lidt mere forståelse og hensynsfuldhed? De var jo kommet til at tro på ham – hvorfor fare så voldsomt frem?

Var Kristus kærlig?

Jeg gentager dette spørgsmål. Vi svarer alle: »Ja, Kristus var kærligheden i menneskeskikkelse.« Men de få eksempler, der er anført, har gjort os stille. De har sagt os, at hans kærlighed ikke er som vor.

Engang sagde han: »I mig er der intet, der hører denne verdens fyrste til; men for at verden skal kende, at jeg elsker Faderen og gør således, som Faderen har befalet mig: så stå nu op, lad os gå herfra« (Johs. 14,30-31).

Jesu kærlighed var rettet *imod Faderen* og viste sig i, at han gjorde, hvad Faderen havde befalet ham. Vor kærlighed er først og fremmest rettet *imod menneskene* og ytrer sig i, at vi gør, hvad de gerne vil have. Her er en fundamental forskel.

Hvad Jesus så Faderen gøre, det samme gjorde han også, og hvad han hørte Faderen sige, det sagde han (Johs. 5,19 og 30 samt 8,26). Hans gerninger og ord går ikke først og fremmest ud på at behage menneskene, men Faderen.

Derfor kostede Jesu kærlighed ham alt, thi kun at sige og gøre, hvad der er til Faderens behag, vækker verdens had.

Hans kærlighed var ikke ord, men gerning. Hans kærlighed er fri for søde ord og banale selvfølgeligheder. Den er usentimental og karsk. Den er overraskende i modsætning til vor menneskelige kærlighed, der gør og siger, hvad man venten af den.

Det havde været lettere for ham at være imødekomende over for sin Moder, over for Nikodemus, over for skarerene og over for Peter, men han sagde, hvad han hørte Faderen sige – hvilken smerte for ham at tale sådan!

I det sidste døgn ser vi hans kærlighed tydeligst i al dens renhed; men vi kan ikke følge ham. I *Getsemane* sover vi, derefter flygter vi, og ude ved korset bryder alt sammen for os. *Men han elsker Faderen og gør således, som Faderen har befalet ham*. Således er hans kærlighed til os! Den er fuldkommen!

Nu byder han os at elske hverandre, ligesom Han har elsket os – altså med den kærlighed, der er rettet imod Faderen og gør, hvad han befaler os. Derpå kender vi, at vi elsker Guds børn: når vi elsker Gud og gør efter hans bud (1. Johs. 5,2).

Den kærlighed kolliderer med den menneskelige kærlighed. De er hinandens modsætninger. Den menneskelige kærlighed sætter hensynet til mennesker (familie, venner, omgangskreds og forsamling) forud for hensynet til Faderen. Derfor ligger den i strid med den sande kærlighed, ja er dens fjende. »Den, som elsker fader eller moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd,« siger Herren.

Sandheden

Herren taler ikke blot om at kende sandheden, men også om at *gøre* den (Johs. 3,21). Han selv er sandheden. Der findes ikke løgn i ham. Han gør sandheden, idet han gør, hvad Faderen befaler ham.

Sådan er kærligheden. Den gør sandheden og sætter livet til for den.

Hvor finder vi den kærlighed?

Ikke hos os selv – kun hos Ham, der elskede og elsker os sådan. »Bliv i mig,« sagde han til os. »Bliv i min kærlighed!« I det inderlige samfund med Ham modtager vi den kærlighed, der er *sanddru og modig og rede til at sætte livet til*. Men om mennesker vil bedømme os som overordentligt kærlige, er tvivlsomt.

Åndens tjeneste

Hvordan taler han?

Vor *Herre Jesus* sagde engang, da han lærte i helligdommen: »Vel har jeg meget at sige om jer og dømme jer for; men han, som har sendt mig, er sanddru, og *kun hvad jeg har hørt af ham, taler jeg til verden*« (Johs. 8,26). Vi finder ingen overflødige ord i Herrens tale, ingen overdri-

velse, ikke et eneste ord, som han må tage tilbage. Vi finder heller ikke rigtige, men døde ord hos ham. Alt, hvad han siger, er Ånd og er Liv, thi det var Guds tale, der lød fra ham.

Her er *Åndens tjeneste* i fuldkommenhed! Aldrig hentede vor Herre og Frelser et argument eller en bevisførelse fra sig

I 2. Kor. kap 3 og 4 giver *Paulus* os et indblik i sin tjeneste. Den har et rigt indhold, der stråler af herlighed, men den fremtræder i en ringe skikkelse – han kalder den for *Åndens tjeneste* og understreger dermed, at Gud selv, Helligånden, udfører tjenesten igennem ham.

selv eller fra andre mennesker. Aldrig var han så meget som et øjeblik behersket af tidens tankegang. Han var sig bevidst, at han som Guds søn og tjener i eet og alt var afhængig af, hvad hans Fader sagde og gjorde – det samme sagde og gjorde han!

Gang på gang vidner han om, at han ikke søger sin egen ære og derfor ikke benytter sine ord dertil. Han kunne med sin åndelige overlegenhed så nemt som ingenting have kæmpet for sin ære og forsvaret den, men det gjorde han ikke, fordi Faderen ikke gjorde det, men gav ham hen i en skamfuld død på et kors – og dog gav ham ære som ingen anden!

At lytte til Jesus er den dag i dag at sidde ved Livets kilde og inddrikke Livets vand. At sidde ved hans fødder er at modtage levende ord og fyldes af den hellige Ånd. Hans ord er fra Gud og derfor evige og evigt nye. Aldrig har noget menneske talt som han!

Men Paulus ligner ham. Han finder heller ikke på noget godt at sige. Han sidder ikke ved skrivebordet og sammensætter med flid en interessant prædiken. Nej, »ud af Gud taler vi i Kristus for Guds åsyn« (2. Kor. 2,17). Hvert ord indeholder næsten en dom over vor måde at tale på.

»Ud af Gud« – ligesom Herren henter apostelen ikke sine tanker, argumenter og ord fra sig selv, men bier på Gud, indtil han forstår, hvilket ord der udgår af Guds mund.

»...i Kristus« taler han, d.v.s. eet med Herren i et bevidst underordningsforhold til ham.

»...for Guds åsyn« taler han, altså genemsigtig helt ind i sine motiver for Gud.

Nu forstår vi, hvorfor apostelens ord den dag i dag er Ånd og Liv ligesom Herrens. Her er heller ingen overdrivelser eller tomme ord – alt ånder liv og friskhed – det er Gud selv, der kommer til orde igennem sin tjener Paulus. Det er Åndens tale, Åndens tjeneste. Gud selv virker og vidner.

Den, der taler således, forkynder aldrig sig selv, thi Ånden, som taler igennem ham, herliggør ikke forkynderen, men Frelseren. »Det er ikke os selv, vi forkynder, men Kristus Jesus som Herre, os selv derimod som jeres tjenere for Jesu skyld« (2. Kor. 4,5). Det er, som om Jesus selv træder os i møde gennem apostelens ord. Vi fornemmer hans nærhed. Det er, som om han berører vor ånd – og det er just, hvad han gør! Apostelen holder ligesom sin Herre og Frelser ikke foredrag om dette eller hint, men forkynder Kristus, så Kristus selv træder tilhørerne personligt nær og males dem for øje som korsfæstet.

Hvordan virker han?

Apostelen lod sig ikke lede af sin kødelige

natur med dens kødelige klogskab (2. Kor. 1,17), men lod sig lede af Guds Ånd.

Ånden leder en anden vej end klogskaben. Den ledte hvert øjeblik Paulus til hans nulpunkt, hvor hans magtesløshed var så stor, at han ikke havde anden mulighed end at stole på Gud med håb imod håb. Dette nulpunkt kom han aldrig bort fra – han lærte endog at elske det.

Ved dette nulpunkt i den absolutte afhængighed af Herren kunne Paulus ikke skabe et sikkerhedsnet under sin tjeneste. Hverken økonomisk, arbejdsmæssigt eller organisatorisk opbyggede apostelen en sikker grund for sin tjeneste.

Når et menneske altid er ved sit nulpunkt, er der kun to muligheder: enten at give op eller at have en *ubegrænset* tillid til Kristus.

Er man *ikke* ved sit nulpunkt, da *deler* man sin tillid imellem Kristus og det, man har at støtte sig til.

Den store apostel kom aldrig bort fra sit nulpunkt; deri viser hans storhed sig.

Han var således ikke i stand til at udtænke noget, som kom det fra ham selv. Man hører ham derfor aldrig sige: »Jeg har fået en god ide« eller: »Hvis blot vi havde penge nok, kunne vi evangelisere hele Spanien!« eller noget andet, som udspringer af mere eller mindre gode menneskelige tanker om, hvordan man nu tjener Gud bedst.

Han biede ligesom Herren på, hvad der udgik af Guds mund. Derfor vandrede han ikke i forud lagte planer, men i gerninger, som Gud forud havde lagt til rette.

Hans gerning minder meget om Herrens. Gerningens hovedindhold var at ofre sig selv, hellere give end tage, aldrig søge sit eget og altid udstråle Åndens væsen, d.v.s. Jesu sindelag.

Den tjeneste kostede ham alt og gjorde ham dog rigere og rigere med den rigdom, verden ikke søger og ikke kender.

Guds kraft virkede igennem ham. Selv var han kraftløs, fordi han aldrig lod sig lokke bort fra sit nulpunkt til en mere betrygget tilværelse.

Nulpunktet kan beskrives som *dårskabens* sted, hvor alle fornuftige beregninger og betragtninger sættes til side for Guds vilje, der peger på korsets vej. Ikke mange kunne i det lange løb forstå ham eller følge ham.

Jeg må tilstå, at jeg kender kun så lidt dertil – men det lidet, såre lidet, jeg har smagt deraf, har givet mig en smag efter mere, samtidig med at jeg også gyser tilbage derfor.

Thi Paulus siger disse ord: »Ja, hver stund, vi lever, overgives vi til døden for Jesu skyld« (2. Kor. 4,11). Det kender jeg intet til, og jeg er ikke sikker på, at jeg kunne tage imod det. Men Paulus beklager sig ikke. Sådan er hans tjeneste i Ånden,

altså den tjeneste, der er Guds dårskab (men langt visere end verdens visdom) og Guds svaghed (men langt mægtigere end verdens kraft). Fordi han lod sig overgive til døden for Jesu skyld, lod han sig dermed overgive til samme kraft, som opvakte Jesus fra de døde – opstandelsens kraft var virksom igennem ham.

Hans tjeneste bestod ikke i at gøre noget for Gud, men i at gøre hans vilje. Den bestod ikke i at lægge nogle effektive planer, men i at tage korset op dagligt og følge Herren på korsets vej.

Det var for ham *Åndens tjeneste* med den *overmåde store herlighed*.

Frugten

Hvad førte Paulus tjeneste til? Var den succesrig? Kunne han pege på imponerende resultater?

Det nye Testamente giver os et broget indtryk af, hvad Paulus udrettede. Aldrig har nogen evangeliseret som han – aldrig har nogen udrettet så meget som han – det er sandt. Men samtiden så anderledes derpå. Det gik ham, som det gik hans Herre. Det så lovende ud i begyndelsen, men jo nærmere han kom målet, des mindre blev forståelsen for hans virke.

Men hans tjeneste bærer frugt den dag i dag. Ingen kan udmåle, hvad Guds Ånd har udvirket og vil udvirke igennem Herrens tjener, apostelen Paulus.

Ingen har mod til at sammenligne sig med ham, og dog siger han til enhver, der vil tjene Herren: »Bliv min efterfølger!«

Altså *tilbage til nulpunktet* – og aldrig bort derfra, thi kun i den fuldkomne afhængighed af Herren løses vi af vore egne tanker om tjeneste og finder nåde til at kende Herrens, der er himmelhøjt over vore – og kun ved nulpunktet i den dybe magtesløshed erfarer vi, at Guds kraft udfolder sig helt – ja kun ved nulpunktet er det ikke mere mig, der lever, men Kristus lever i mig – kun ved nulpunktet fuldbyrdes Åndens tjeneste!

Hvordan?

Har vi vor korsfæstede Frelser for øje, da er vi, hvor Han vil have os, nemlig ved vort nulpunkt.

Da sker det, vi synger om i sangen:

*De høje, hovmodige tanker
blev dømt, blot jeg forstod
at lægge mit hjerte til anker
i støvet ved korsets fod.*

Ja, var vi altid der i støvet ved korsets fod, ville vor tjeneste få et tilsvarende præg som apostelens, selvom dens betydning i sammenligning med hans ville forblive forsvindende lille.

Ved korsets fod er vi intet og har intet at tilbyde ham. Her kommer vi ikke med

gode ideer angående tjenesten eller stor-slåede planer for vort fremtidige virke. Her kommer kun Han til orde. Her i støvet er vi rede til at høre på Guds visdom, skønt den efter menneskelig opfattelse er dårskab, og her er vi i den magtesløshed, hvori hans kraft virker.

Her er hans nåde ny over os hver dag

fra morgenstunden, og i den ligger hans uendelige kærlighed, der driver os den vej, han selv gik og går.

Her frelses vi fra den ulykke: at tjene ham efter menneskers skema, så vor tjeneste bliver ham en hindring.

Her i støvet for vor korsfæstede Herre oplever vi den sande frihed, der indebærer

friheden fra egne tanker, så hans tanker, der er himmelhøjt over vore, er vor tjenestes ledestjerne.

Ja, ved korsets fod hos Jesus bevares vi i ham og dermed i Åndens nye tjeneste.

Det er nåde over nåde!

Sikkerhedsnettet

Det er saligt at være afhængig af den levende Gud i et og alt. Det vidner Bibelen og erfaringen om. Vor *Herre Jesus* havde ikke det, hvortil han kunne hælde sit hoved, og *Paulus* blev hver stund, han levede, overgivet til døden for Jesu skyld – »men jeg,« siger mange, »har mit daglige arbejde – er det så mit sikkerhedsnet, der hindrer mig i at opleve den fulde afhængighed af Herren?«

Vor Herre Jesus

Lad os atter betragte ham og ikke glemme de første tredive år af hans liv! Som barn havde han sine forældres hjem, og som ung mand arbejdede han dagligt som tømmersvend.

Alligevel kunne han tale om altid at være i sin himmelske Faders gerning (Luk. 2,49). Han var altså også i alle disse år, da hans tilværelse mere lignede vor, i Faderens fortrolige samfund, *helt afhængig af ham*.

Det er ikke vore ydre forhold, der afgør, om vi støtter os til et menneskeligt sikkerhedsnet eller stoler på Herren – det afgøres inde i vort hjerte.

Paulus tjente til livets ophold som teltmager – alligevel var han altid sin himmelske Herre så nær, at Hans vilje var enerådende i hans liv.

Når man giver Guds stilhed tid til at gøre sig gældende i dagliglivet, er det umuligt at betragte sit arbejde, sine penge, sit hjem eller noget af, hvad man ejer, som et sikkerhedsnet, der garanterer, at helt galt kan det nu ikke gå, hvis Herren skulle svigte mig!

I evighedens lys er alt dette gaver fra Gud, som vi skal forvalte til Hans ære, idet vi altid spørger ham om, hvad hans vilje går ud på.

I det sande lys tages al sikkerhed bort fra disse ting – vi ser, hvor skrøbelige de er – vi ser, at Gud kan tage dem fra os hvert øjeblik, hvis han vil – vi ser, hvordan alt i denne verden er svagt og vakler – hvordan kan man i Guds lys opfatte det som et sikkerhedsnet?

Vort kald

Gud har kaldet os, men han har ikke kal-

det os (med nogle ganske enkelte undtagelser) til at forlade den stilling, vi var i. Den skal vi blive i, men blive i *for Gud*.

Dette indskærper Paulus med megen styrke (1. Kor. 7,20-24), men samtidig formaner han os til at *leve af tro, vandre i tro, tale og handle i tro*, altså i fuldstændig enhed med vor Frelser og Herre.

Paulus kendte Jesu ord: »Bliv i mig!« Derfor anvender han mere end nogen anden de få ord »i Kristus«, »i ham« som betegnelsen på dagliglivet med Herren, hvad enten det er hjemme eller på arbejdspladsen.

Men enhver, der er »i Kristus Jesus«, ved i dybet af sit hjerte, at Herrens vilje er bedst – derfor søger han den, skulle den end i menneskers øjne føre til usikkerhed og dårskab!

Vort liv med Herren bestemmes ikke af vore ydre omstændigheder, men af vort hjertes forhold til ham.

Det gælder for et Guds barn ikke først og fremmest om at komme i »heltidstjeneste«, men om at gøre fyldest på sin arbejdsplads. Det gælder end ikke så meget om at tjene Herren i forsamlingen som at tjene ham i det daglige på arbejdsplads og hjemme.

Man må nemlig ikke bilde sig ind, at man viser sig som en troens mand ved at lade hånt om sit daglige arbejde, som var det uåndeligt, og kaste sig ud i »evangelisation« eller »korsang« eller »kaffebar-arbejde« og dermed »bevise«, at »jeg behøver ikke noget sikkerhedsnet under mig – jeg sætter Guds sag forud for alt andet!!«

Troen er helt anderledes beskeden og taler ikke store ord om sig selv. Den forstår, at det gælder om at leve og arbejde sådan, at ingen på arbejdspladsen eller hjemme med rette kan rette nogen kritik imod mig. Det gælder med andre ord om at *gøre fyldest*, skulle det end koste megen anstrengelse, møje og nattesøvn.

Men når jeg hæver min løn hver måned, er det så ikke et sikkerhedsnet, der svækker min tro?

Nej, det er et ansvar, der forøger troen, hvis du forvalter dine midler ret.

Du takker Gud af hele dit hjerte hver

gang, du modtager din løn.

Du beder Gud om nåde til at anvende pengene, som Han vil.

Du beder Gud om at gøre dig til vel-signelse for dine overordnede og kammerater.

Du beder ham forbarme sig over de mange arbejdsløse.

Når du køber mad og drikke og sætter dig til bords, takker du Ham for det daglige brød og beder for alle dem ud over jord, der lider nød.

Og du bønfalder ham om, at dine gode kår ikke kommer til at svække dit hjertes kærlighed til ham.

Har Herren dit hjerte, da har han også alt det, der er dit, og da behøver du ikke at besvære din samvittighed med, om du nu er »åndelig« nok til at stole på Ham alene uden støtte af noget sikkerhedsnet.

De få undtagelser

Der er nogle ganske få, Herren kalder til at forlade deres daglige arbejde, fordi Han skal bruge dem til noget bestemt.

Er deres tjeneste så mere »åndelig« end de andres? Nej, det er ikke tjenesten, der afgør, om tjeneren er åndelig eller ej. Han, der tjener Herren på sin daglige arbejdsplads, kan meget vel være mere åndelig end han, der forkynder Ordet, thi han er måske mere ydmyg, mere udholdende, mere lydige end forkynderen.

Men når man »går ud i tro«, som det så fornemt hedder, så har man vel sluppet sikkerhedsnettet!

Ak, hjertet er bedragerisk – det er muligt at »gå ud i tro« og dog have blikket rettet imod dem, pengene skal komme fra.

Vi er alle kæmpende kristne, der ikke er udlærte i troens væsen og virke, og de, der er »gået ud i tro«, har næppe mindre at lære end de, der hver dag går til den samme arbejdsplads.

Troen er det fineste og ædleste af alt. Den sande tro skyer det åndelige hovmod som pesten. Skulle nogen, der er »gået ud i tro«, mene, at han dermed er noget særligt, da tager han grundigt fejl. Skulle han tro, at hans tro har gjort ham *fortjent* til at modtage særlige gunstbevisninger fra Gud, har han en fordærvet tro.

Troen lever ene og alene af Guds ufor- skyldte nåde i Kristus Jesus. Er jeg »gået ud i tro«, da er det Guds nåde imod mig og har intet med fortjenstfuldhed at gøre. Har jeg ingen fast løn, da er det Guds nåde imod mig for Kristi skyld og giver mig intet fortrin frem for alle mine brødre og søstre, der får deres løn for deres arbejde.

Kun een er stor, og det er aldrig den troende, men Han, som vi alle tror på.

Jo herligere hans nåde står for os, des inderligere brænder hjertet efter at gøre hans vilje og vise ham ubegrænset tillid. Det underlige er nemlig, at den, som har, ham skal der gives. Har du modtaget nåde fra Gud, da skal der gives dig nåde. Derfor taler Ordet om *nåde over nåde* eller

nåde *til gengæld* for nåde!

I den nåde er der den dybeste glæde. Man tjener Gud med glæde. Og hvor glæden er, er der ingen selvoptagethed. Man har ikke sin egen åndelighed for øje, men Frelseren, fra hvem glæden og kærligheden og lysten til det gode udvælder.